

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Statuitur & declaratur conceptus essentialis peccati habitualis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

III. Tertia sententia non multum discrepare videtur à precedente, peccatum enim habituale idem esse dicit ac hominem aliquando peccasse. Ne tamen hujus sententiæ auctores concedant peccatum habituale manere etiam in justificatis, cum in iis maneat peccasse, addunt includi necessarium debere ordinationem illam Dei, numero precedente declaratam. Ita Gabriel in 4. dist. 14. q. 1. & Okam q. 8. & 9. Hæc sententia, ut dixi, parum differt à precedente, & iisdem fere, quæ contra illam adducta sunt argumentis, refellitur: nec est scdæta vel maculata formaliter anima, quòd à Deo ordinetur ad poenam, sed est tantum maculata præsuppositivè.

IV. Quarta sententia est, peccatum habituale, seu maculam, esse dignitatem intrinsecam ad poenam, ex actu præterito resultantem: pro qua sententiâ varios citat Salas. Hic dicendi modus, nisi aliud addatur, non explicat qua ratione transacta actuali peccato maneat culpa, seu macula, quare hæc opinio, licet vera, nihil tamen declarat.

SECTIO SECUNDA.

Statuitur & declaratur conceptus essentialis peccati habitualis.

I. **H**is ergo sententiis, ut minus ad rem hanc explicandam efficacibus, relictis: Communis & vera opinio est, peccatum habituale ut sic, seu ut abstrahit à statu naturæ elevatæ ad finem supernaturalem, esse actum ipsum malum præteritum moraliter adhuc manentem: unde præter privationem gratiæ, de qua postea, datur jam in animâ alia macula, quæ per se completam peccati habitualis rationem continet: ita auctores communiter, quos latè refert Salas 1. 2. d. 14. sect. 3. num. 31. & sequitur Tannerus hic, d. 4. q. 6. dub. primò & Amicus hic, Disp. 24. num. 16.

II. Ratio est primò: quia in purâ naturâ, ubi homines non essent elevati ad finem supernaturalem, possent peccare mortaliter, & in ipsis transacto actu manere peccatum habituale, & tamen tunc non consisteret hoc peccatum in privatione gratiæ: cum enim tunc nulla esset obligatio habendi gratiam, consequenter illius carentia non esset carentia formæ inesse debite, ergo nec peccatum, ergo peccatum habituale jam consistit in actu præterito moraliter manente, quidquid sit an præterea includat privationem gratiæ, qua de re mox aliquid dicemus.

III. Vasquez d. 139. vult peccatum habituale, etiam in statu puræ naturæ, consistere in privatione gratiæ; eo ipso enim, inquit, quòd quis peccaret, fieret debitor gratiæ, utpote quâ indigeret ad reconciliationem cum Deo, & peccati remissionem. Sed contra primò: possent enim peccatum tunc remitti per condonationem extrinsecam. Contra secundò: aliud est indigere gratia, aliud habere debitum illius, ut constat in damnatis, nunquam enim quis habet debitum gratiæ, ita ut illius carentia cenfetur peccatum, nisi Deus sub certis conditionibus statuerit eam illi concedere, nisi per ipsum steterit, vel per alium, à quo in eum erat derivanda; nec enim habere potest obligationem illius, quod non omnino est in ejus potestate.

IV. Probatur secundò, communi & ab omnibus usurpato argumento de peccato veniali, quod postquam transactum est, maculam in anima relinquit, à qua per Sacramentum poenitentiae lavamur &

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. 1.

mundamur, sed hæc non consistit in privatione gratiæ, cum peccatum veniale nullam tollat gratiam, ergo etiam ex eo quòd quis peccaverit mortaliter, manebit in eo macula independentè à privatione gratiæ. Nec satisficit quòd respondent aliqui, peccatum veniale habituale consistere in privatione majoris cujusdam gratiæ, stare enim potest hoc peccatum cum gratiâ, etiam intensissimâ. Nec consistit in privatione fervoris actualis, sæpè enim peccatur venialiter, quando non est obligatio habendi ejusmodi actualè fervorem tam intensum.

Probatur tertio, communi etiam argumento: ipso facto enim quod quis alium offenderit, & injuria non sit condonata, cenfetur adhuc habitualiter manens injuriosus, sicque si Deum offenderit manet peccator, dignus adhuc odio, & punitione, & hoc sensu dicitur peccatum seu injuria respectu tum Dei tum hominum manere moraliter, id est quoad effectus hosce morales jam dictos, perinde ipsi est, ac si jam actu & physicè peccatum illud committeret. Unde id quod movet personam offensam ad odium & vindictam est actus ipse præteritus, ratione cujus posito quòd condonatus non sit, offensus displicet sibi semper in personâ offendente.

Cum ergo ipso facto quòd concipiatur quis peccasse, & peccatum illud deletum adhuc, seu condonatum non esse, omnibus aliis præcis, intelligatur quis manens moraliter peccator, intelligitur formaliter ratio peccati habitualis, ergo in hoc sita est ejus essentia, sicut essentia ignis in materiâ & formâ ignis inter se unitis, quia his solis conceptis concipitur ignis. Eo ipso igitur quòd quis admittit peccatum, & necdum sit deletum, dicitur lumen naturæ esse ipsum adhuc odio & poenâ dignum, & consequenter esse habitualiter etiamnum peccatorem: sicut de voto & aliis hujusmodi præteritis dici solet, quæ ubi semel posita sunt, & nunquam postea sufficienter retractata, etiamnum obligant, licet Physicus ille actus dudum transferit. Hoc nimirum in omnibus est, moraliter seu in ordine ad effectus morales manere.

SECTIO TERTIA.

Objectiones contra essentiam peccati habitualis hoc modo declaratam.

OBJICIES primò: hinc sequi existere aliquem in peccato habituali, nihil aliud esse quàm denominationem extrinsecam. Respondetur physicè loquendo ita esse; provenit nihilominus hæc denominatio à formâ, quæ aliquando erat intrinseca, in quo differt ab aliis denominationibus purè extrinsecis. Moraliter ergo loquendo est denominatio intrinseca, perinde enim est huic homini, qui aliquando peccavit, in ordine ad effectus morales supra positos, ac si modò physicè & intrinsecè peccaret. Unde ut nunc sit peccator, & odibilis, sufficit quòd aliquando peccaverit, & peccatum illud necdum sit condonatum. Neque eum odit aut punit Deus ob aliquid, quod in illo jam videt, sed quòd aliquando vidit, seu videt fuisse, & moraliter adhuc permanere intrinsecè.

Objicies secundò: hinc sequi non actum tantum præteritum, sed etiam non condonationem spectare ad intrinsecum conceptum peccati habitualis,

solus actus præteritus, moraliter manens, ergo, peccatum habituale mortale.

Eo ipso quòd quis alium offenderit, & injuria non sit remissa, cenfetur etiamnum injuriosus.

VI. Viterius declaratur quo pacto eo ipso quòd peccatum non sit condonatum, maneat quis peccator.

Quid sit actus aliquem manere mortaliter.

I. Quamvis actus præteritus, jam non existat, manet tamen moraliter intrinsecè.

II. Obj. Sequi non condonationem Dei esse partem peccati habitualis.